

Vandring bland sägner, sanningar och sommarblomster

En kulturhistorisk vandring med vingslag från tidiga 1200-talet; så kan vi beskriva den vandring som Visby PRO gjorde längs Visby ringmur en tidig sommarmorgon.

Österport fick bli platsen som vi utgick ifrån när vi skulle göra vår historieresa till fots längs muren, som stått där med sina vallgravar och vackra siluetter i över 700 år. Ann-Marie Larsson, som var vår guide för dagen, berättade om de pärlor och sägen som den gråa muren hade i sina gömmor. Under första delen, längs västra sida av muren, passerade vi bla *Kajsatornet* som i början av 1680-talet var stadens fängelse, samt *Tjärkoket* där det som namnet säger kokades tjära. Ett tydligt spår efter den danske kungen Valdemars härjningar visar det stycke av stadsmuren invid *Söderport* där det sägs att han med sin här tågade

in i staden, Ann-Marie berättar att *de tretton tinnarna* som krönar muren sägs vara en påminnelse om att det var just tretton man i leden som tågade in i staden.

Längs muren fram till *Skansport* finns ett av de *sadeltorn* som återkommer mellan portarna.

Från *Skansport* går vi längs murens insida, betraktar delar av *Visborgs slott* som sprängdes 1679, stannar till i *Almedalen* som ända fram till 1870-talet hette Gamle hamn. Området som vi alla känner till blev en park, och fick sitt namn efter att det hade planterats almar där.

Vi går vidare och stannar till vid *Kruttornet* som är äldre än själva muren, den är även kallad *Lambtornet*. Då ett viktigt riktmärke för folket vid fiskeläget nedanför samt för dåtidens söfärdare. Betänk att det genom åren varit landhöjning på dryga en och en halv meter, så det pampiga tornet har även en väsentlig murdel under sig!

När vi går längs murens västra sida på strandpromenaden, kommer vi fram till *Murfallet* där historien säger att det kan vara en bit av muren som fallit. Det minsta tornet i muren på samma sida, *Jungfrutornet*, där säger sägnen att folket lät mura in en jungfru från Unghanse i Öja som straff för att hon förrådde Visby åt Valdemar Atterdag och danskarna. Inte sant förstås, men något för oss gotlänningar och guider att inför godtrogna turister glänsa och imponera med!

Tornet *Silverhättan* lär ha fått sitt namn efter att det troligen haft ett tak som blänkte, och alldeles intill står *Snäckgårdsporten* som har fått trappor så att besökare kan komma upp på toppen av porten. Det sägs att det tidigare varit café och servering i tornet berättar Ann-Marie för oss.

Vi fortsätter vandringen i den sega backen längs murens norra sida och stannar till vid *Lybäckerbräschen*, ett nerrivet parti där det ev funnits ett sadeltorn eller att det var just här som lybeckare tillsammans med öns gutar stormade och brände delar av Visby 1525. Mitt på den norra muren kommer vi fram till *S:t Göransporten* som fått sitt namn därför att den via stenbryggan och vallgraven utanför leder till *S:t Görans kyrkoruin*. Att porten varit utsatt för anfall går att se genom den sten som sitter fast i en skyttespringa på fjärde våningen.

Den historiska promenaden fortsatte sedan via *Norderport* och åter till *Österport* där vi samlats drygt två timmar tidigare. Tack Ann-Marie för dina kunskaper du försett oss med, mycket mer än vad som här kommit på pränt har berättats av dig. Och visst får man lov att känna sig tillfreds i historiens gamla sägner och halvsanningar, det måste få finnas plats för fantasier också...